

III

(Förberedande akter)

EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

486:E PLENARSESSIONEN DEN 16 OCH 17 JANUARI 2013

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ”Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Inre marknadsakt II – Tillsammans för ny tillväxt”

COM(2012) 573 final

(2013/C 76/05)

Föredragande: **Martin SIECKER**Medföredragande: **Benedicte FEDERSPIEL** och **Ivan VOLEŠ**

Den 19 december 2012 beslutade Europeiska kommissionen att i enlighet med artikel 304 i EUF-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

”Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Inre marknadsakt II – Tillsammans för ny tillväxt”

COM(2012) 573 final.

Facksektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 8 januari 2013.

Vid sin 486:e plenarsession den 16–17 januari 2013 (sammanträdet den 16 januari 2013) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 162 röster för, 24 röster emot och 18 nedlagda röster.

1. Rekommendationer och slutsatser

1.1 Kommittén erinrar om att den inre marknaden är central för den europeiska integrationen och att den kan leverera direkt märkbara fördelar för europeiska aktörer och skapa hållbar tillväxt för Europas ekonomier. Under den rådande ekonomiska krisen är det inte bara önskvärt att ha en välfungerande och framtidsinriktad inre marknad, det är absolut nödvändigt för Europeiska unionens politiska och ekonomiska framtid.

1.2 Mot bakgrund av den pågående ekonomiska krisen och bland annat de konsekvenser som avregleringen av finansmarknaderna har fått för medlemsstaternas nationella budgetar, den reala ekonomin, fattigdomen och sysselsättningen i EU⁽¹⁾, känns den optimistiska ton som kommissionen lägger an i meddelandet om genomförandet av den inre marknaden olämplig. EESK anser att kommissionen ägnat den inre marknadens

oavsiktliga negativa sidoeffekter alltför lite uppmärksamhet. Att i förtid alltför bestämt och demonstrativt hävda att åtgärderna varit en framgång kommer bara att skapa frustration hos allmänheten i EU. Resultatet kan bli att man i stället för att skapa ny dynamik undergräver den inre marknaden ytterligare. Kommissionen bör visa prov på en mer realistisk syn och utforma sina meddelanden i en balanserad ton.

1.3 Insatserna för att skapa en bättre fungerande inre marknad utifrån de gamla och nya riktlinjerna hotas mycket allvarligt av den massiva ökningen av arbetslösheten till 28 miljoner människor, vilket främst drabbar unga i EU. Hundratusentals små och medelstora företag har gått i konkurs, och 120 miljoner människor hotas av fattigdom och social utestängning, dvs. omkring 25 % av befolkningen i EU. Efterfrågan och konsumtionen i EU har av dessa anledningar påverkats stort. Utöver nyckelåtgärderna måste EU och medlemsstaterna öka sina insatser för att övervinna den finansiella, ekonomiska och budgetmässiga krisen och frigöra den inre marknadens fulla potential.

⁽¹⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-03122012-AP/EN/3-03122012-AP-EN.PDF

1.4 EESK uppmanar parlamentet, kommissionen och rådet att handla snabbt, utan att det går ut över kvaliteten, för att se till att lagstiftningsförslagen antas innan parlamentets och kommissionens mandatperioder löper ut under våren 2014. EESK skulle se mycket positivt på ett snabbt genomförande av de åtgärder som föreslås i meddelandet om styrningen av den inre marknaden för att förbättra den generella tillämpningen av EU:s bestämmelser.

2. Allmänna kommentarer: "Att skapa en verkligt konkurrenskraftig social marknadsekonomi"

2.1 Kommissionen har definierat den andra etappen av inre marknadsakten i form av 12 nya nyckelåtgärder som ska bidra till att den inre marknaden fungerar bättre. EESK ser positivt på att kommittén rådfrågats innan meddelandet offentliggjordes och att kommissionen har tagit fasta på några av kommitténs rekommendationer i inre marknadsakt II. Vi beklagar emellertid att inget formellt offentligt samråd genomförts denna gång och att balansen mellan de olika aktörerna var ojämn i det informella samrådet.

2.2 Trots att den inre marknaden sedan den inrättades på ett positivt sätt bidragit till ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning har man inte kunnat dra nytta av dess fulla potential för alla intressenter, oavsett om det gäller företag, arbetstagare, konsumenter, privatpersoner eller andra grupper. Kommissionen nämner 2,77 miljoner fler jobb, men säger ingenting om de osäkra anställningsförhållandena för vissa av dessa ⁽²⁾. Vi vet att omkring 10 miljoner arbetstillfällen gått förlorade sedan våren 2008, när konsekvenserna av den ekonomiska krisen började kännas av runt om i Europa, och det verkar inte som om konjunkturedgången är över än ⁽³⁾.

2.3 Även om kommissionen anger de vägledande principerna bakom de val som gjorts (programmet för bättre lagstiftning, kostnader för uteblivna åtgärder på EU-nivå osv.) står det inte alltid klart i alla EU-institutioner hur brådskande vissa av dessa är. När det gäller exempelvis arbetstagarnas rörlighet presenterar kommissionen ett initiativ i samband med Eures-portalerna, samtidigt som rådet fortfarande inte fattat något beslut om andra grundläggande åtgärder på detta område.

2.4 EESK anser att kommissionen ägnat den inre marknadens oavsiktliga negativa sidoeffekter alltför lite uppmärksamhet. EU:s reglering av finansmarknaderna har varit alltför svag för att komma till rätta med bristande tillsyn och för att förhindra en typ av företagande som är inriktad på kortsiktiga intressen hos en privilegierad grupp aktieägare. Mer uppmärksamhet måste ägnas åt att förbättra bolagsstyrningen. Ökad

insyn och ansvarsskyldighet bör vara högsta prioritet för att man ska kunna se till att den inre marknaden bidrar till att utveckla ett rättsligt klimat där alla berörda parter legitima intressen respekteras.

2.5 Det är anmärkningsvärt att kommissionen så bestämt hävdar att dessa 12 nya åtgärder kommer att bidra till tillväxt, ökad sysselsättning och ett större förtroende för den inre marknaden. EESK menar att erfarenheterna sedan upprättandet av den inre marknaden visar att vissa av de åtgärder som tidigare vidtagits har fått stora effekter på kort sikt. Att i förtid alltför bestämt och demonstrativt hävda att åtgärderna varit en framgång kommer bara att skapa frustration hos allmänheten i EU, särskilt om det saknas tillförlitliga belegg för detta i form av konsekvensanalyser. Resultatet kan bli att man i stället för att skapa ny dynamik undergräver den inre marknaden ytterligare ⁽⁴⁾. Kommissionen bör visa prov på en mer realistisk syn och utforma sina meddelanden i en balanserad ton.

2.6 Kommissionen understryker i inre marknadsakt I och II dessvärre inte vikten av att skapa förtroende för att rättigheter kommer att respekteras. EESK väntar fortfarande otåligt på att ett instrument för gruppatalan äntligen ska bli tillgängligt för konsumenterna i EU. Avreglerade marknader och ökad konkurrens är centrala mål i politiken för den inre marknaden och spelar en viktig roll när det gäller att ge konsumenter möjlighet att välja fritt. Konsumenterna behöver emellertid också en stabil lagstiftning som skyddar deras rättigheter vid köp av varor och tjänster och ett effektivt verkställande av dessa rättigheter. Flera studier har visat att genomförandet av olika EU-instrument går långsamt och att kontrollen av efterlevnaden fortfarande är relativt svag, särskilt i gränsöverskridande situationer. Kommissionen bör därför så snart som möjligt föreslå bindande åtgärder som rör nya genomförandeinstrument.

2.7 Det är olyckligt att bara ett av tolv initiativ betecknas som en konsumentåtgärd, trots att flera av åtgärderna har en betydande inverkan på de europeiska konsumenternas vardag ⁽⁵⁾. Vi hoppas att detta inte speglar kommissionens generella inställning till konsumentpolitiken. För att kunna skapa en inre marknad som gynnar alla (se Monti-rapporten och Grech-betänkandet) är det viktigt med en bred infallsvinkel, där konsumenterna inte betraktas som en del av näringslivspolitikerna utan som oberoende aktörer. EESK instämmer med kommissionen att den inre marknaden fortfarande, efter både de 50 förslagen och de

⁽²⁾ FLASH-IT, Policy Research Alert 5 – Employment, oktober 2012.

⁽³⁾ Eurostats pressmeddelande, 31 oktober 2012.

⁽⁴⁾ Monti 2010: "Det skulle radera grunden för ekonomisk integration, tillväxt och sysselsättning i hela EU, vid en tidpunkt då nya framväxande globala maktfaktorer och stora utmaningar på miljöområdet gör det viktigare än någonsin att EU håller samman till fördel både för EU:s invånare och ett effektivt globalt styre".

⁽⁵⁾ Europaparlamentets resolution av den 14 juni 2012 om "Inre marknadsakten: De kommande åtgärderna för att skapa tillväxt".

första 12 åtgärderna, har outnyttjad potential. Ur konsumenternas synvinkel kan och bör kommissionen dock lägga större vikt vid att prioritera konsumentvänliga initiativ, vilket EESK framhållit i ett tidigare yttrande ⁽⁶⁾.

2.8 EESK är också förvånad över bristen på medvetenhet om förbindelserna mellan arbetsmarknadens parter i detta meddelande. Förtroendet kan inte återupprättas om arbetsmarknadsparternas deltagande i EU-politiken begränsas till politikområdet för GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering. Samråd med arbetsmarknadens parter krävs också i samband med en rad verksamhetsområden inom GD Inre marknaden och tjänster.

2.9 Som EESK har framhållit i tidigare yttranden bör ett förslag om gränsöverskridande konsumenttransaktioner genomföras stegvis, och man bör börja med gränsöverskridande kommersiella köpeavtal mellan företag (B2B) som pilotprojekt. Innan ett förslag om transaktioner mellan företag och konsumenter (B2C) antas, bör man inte ta några ytterligare initiativ av frivillig karaktär beträffande gränsöverskridande kommersiella köpeavtal.

3. De första 12 åtgärderna och aspekter som saknas – den aktuella situationen

3.1 Kommissionen har redan lagt fram 11 av de 12 lagstiftningsförslagen för nyckelåtgärderna, och EESK har antagit yttranden om dessa förslag ⁽⁷⁾. EESK uppmanar parlamentet, kommissionen och rådet att handla snabbt, utan att det går ut över kvaliteten, för att se till att dessa lagstiftningsförslag antas innan parlamentets och kommissionens mandatperioder löper ut under våren 2014. Medlemsstaterna ska genomföra den antagna lagstiftningen på ett korrekt sätt och se till att den följs för att garantera lika villkor, och hinder som upprättats på omotiverade eller diskriminerande grunder måste undanröjas för att den inre marknaden ska kunna fungera ordentligt.

3.2 Att Monti II-förordningen dragits tillbaka löser inte de problem som uppstått till följd av Europeiska unionens domstols domar om utstationerade arbetstagare. Man måste hitta en lösning på den aktuella situationen, eftersom arbetstagare nu hindras från att utöva sina rättigheter fullt ut. Kommissionen bör säkerställa att grundläggande sociala rättigheter inte kan begränsas av ekonomiska friheter. Kommissionen bör överväga att föreslå att ett protokoll om sociala framsteg bifogas EU-fördragen. Ett sådant protokoll skulle klargöra förhållandet mellan grundläggande sociala rättigheter och ekonomiska friheter genom att bekräfta att den inre marknaden inte är ett självändamål, utan inrättades för att uppnå sociala framsteg för alla EU-medborgare (via genomförande av artikel 3.3 i den konsoliderade versionen av fördraget om Europeiska unionen). Det bör också klargöras att ekonomiska friheter och konkurrensregler inte kan ges företräde framför grundläggande

sociala rättigheter och sociala framsteg och inte under några omständigheter får användas av företagen som en ursäkt för att undvika eller kringgå nationell social- och arbetslagstiftning eller sådan praxis, eller för att bedriva illojal konkurrens om löne- och arbetsvillkor.

3.3 EESK har identifierat ett antal åtgärder som saknades i inre marknadsakt I och som kommittén också anser skulle bidra till att öka allmänhetens förtroende. De åtgärder som fortfarande saknas omfattar översynen av direktivet om upphovsrätt, upphovsrättsavgifter, nätneutralitet, protokollet om sociala framsteg, mikro- och familjeföretag, åtgärder för att stödja upprättandet av nya företag och expanderande av befintliga företag, överskuldssättning och överföringar mellan banker, i syfte att säkerställa ett effektivt fungerande gemensamt eurobetalningsområde (Sepa).

4. De 12 nya åtgärderna

4.1 Transport

EESK välkomnar åtgärderna för att förbättra sammankopplingen av den inre marknaden när det gäller järnvägar, sjöfart och luftfart, men anser att det saknas ett övergripande perspektiv, eftersom kommissionens förslag inte innehåller några åtgärder när det gäller godstransporter på järnväg, vägransporter, som står för den största delen av gods- och passagerartransporterna, och kombinationer av olika transportsätt, som ett sätt att göra transporterna så effektiva som möjligt.

4.1.1 Järnväg

Det sätt som privatiseringen av järnvägstransporterna definieras och försvaras speglar inte det faktum att man måste ta hänsyn till andra faktorer än de rent ekonomiska i viktiga europeiska regioner i syfte att hålla i gång kollektivtrafiken. Om man bara tar hänsyn till lönsamheten kan järnvägstransportsystemens allmännyttiga funktion urholkas. Man kan inte bedöma huruvida privatiseringen varit framgångsrik enbart utifrån de besparingar som gjorts. Kvalitet och säkerhet för personal och allmänheten måste vara det viktigaste kriteriet.

4.1.2 Sjöfart

En verklig inre marknad för sjöfart kan endast uppnås om man kan skapa likvärdiga konkurrensvillkor med andra transportsätt. Detta skulle kräva beslutsamma insatser i riktning mot en administrativ förenkling, dvs. vad gäller tullar, för sjöfarten inom EU. Varor från EU bör behandlas annorlunda än varor från tredjeländer (i synnerhet vid användningen av det elektroniska dataöverföringssystemet) i syfte att minska byråkratin och lägga över ansvaret på transportföretagen. Generellt sett behöver inte varor som inspekterats när de förs in i EU inspekteras på nytt i en annan destinationshamn i EU.

⁽⁶⁾ EUT C 299, 4.10.2012, s. 165.

⁽⁷⁾ EUT C 24, 28.1.2012, s. 99.

Detta skulle också bidra till att dels skapa en sjöfart utan hinder inom EU, dels upprätta de mycket välbehövliga sjömotorvägar, som är viktiga sjörutter mellan hamnar i EU i kombination med andra transportsätt. EESK håller för närvarande på att utarbeta ett yttrande om blå tillväxt och kommer att lägga fram pragmatiska förslag i början av 2013.

4.1.3 Luftfart

EESK inser visserligen att det är viktigt att åtgärder vidtas för att komma till rätta med den nuvarande fragmenteringen av det europeiska luftrummet, men beklagar att översynen av förordningen om flygpasagerares rättigheter, som täcker kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar, ännu inte har lagts fram. Denna EU-förordning behöver förtydligas och uppdateras vad gäller tillämpningsområdet och tolkningen av vissa allmänna bestämmelser. EESK uppmanar också kommissionen att lägga fram ett lagstiftningsförslag som tvingar flygbolag att garantera alla passagerare skydd om företaget går i konkurs och att vidta åtgärder mot spridningen av orättvisa avtalsvillkor, bristen på insyn vad gäller biljettprissättningen och de svårigheter som konsumenterna har att få ersättning, genom att tvinga flygbolag att ansluta sig till system för alternativ tvistlösning samt att följa de beslut som fattats av nationella luftfartsmyndigheter.

4.2 Energi

I många medlemsstater är det på grund av bristande konkurrens ännu inte möjligt att välja mellan olika energileverantörer. Ett tjänsteutbud till ett rimligt pris, effektiv hantering av klagomål, möjlighet att jämföra utbud och priser och byta leverantör utan problem samt god insyn när det gäller prissättning och kontraktsvillkor har ännu inte uppnåtts i hela Europa. EESK uppmanar kommissionen och rådet att hålla noga uppsikt över nationella energimarknader i detaljledet och vid behov agera snabbt för att säkerställa att det tredje energipaketet genomförs på ett effektivt sätt som gynnar allmänheten. Det är viktigt att medlemsstaterna införlivar de aktuella bestämmelserna i det tredje energipaketet på ett sätt som ger sårbara grupper stöd och motverkar energifattigdom i länderna. Konsumenternas engagemang är en nödvändig förutsättning för att man ska uppnå goda resultat genom att införa smarta mätare, vilket kan öka energieffektiviteten. Dock återstår många olösta frågor, exempelvis huruvida de potentiella vinsterna uppväger kostnaderna för konsumenterna. En annan fråga är datasäkerheten. Dessa problem bör lösas så snabbt som möjligt eftersom det ligger i samtliga energianvändares intresse.

4.3 Invånarnas rörlighet

Kommissionen är en stark förespråkare av rörlighet. Rörlighet är emellertid inget självändamål. Det ska mycket till innan människor lämnar sina hemtrakter, och jämförelser med USA är inte alltid relevanta. Arbetstagare och egenföretagare som korsar

gränserna stöter ofta på problem med att få sina kvalifikationer erkända och tvingas leva med långa arbetsdagar, dåliga arbetsförhållanden, diskrimination, orättvis behandling och språkbarriärer. Att förbättra arbetsvillkoren och främja likabehandling bör utgöra en del av en aktiv arbetsmarknadspolitik i Europa. EESK beklagar särskilt att man efter mer än 20 år fortfarande inte kommit någonstans när det gäller erkännande av yrkeskvalifikationer, som är en mycket viktig fråga⁽⁸⁾. Rörligheten för praktikanter, lärlingar och unga företagare bör främjas i Europa

4.4 Tillgång till finansiering

De föreslagna åtgärderna för att främja tillgången till långsiktiga investeringsfonder är ett positivt steg. Detta kommer emellertid inte att lösa de små och medelstora företagens problem med brist på driftskapital. Små och medelstora företag, som utgör ryggraden i EU:s ekonomi, bör inte diskrimineras när det gäller tillgång till finansiering till följd av de strikta bestämmelserna om bankernas reservkapital⁽⁹⁾. Kommittén hänvisar till sina tidigare yttranden om små och medelstora företags tillgång till finansiering⁽¹⁰⁾. I detta sammanhang rekommenderar vi att man skapar revolverande instrument för att kunna bevilja lån som ger små och medelstora företag möjlighet att enkelt få tillgång till finansiering utan att behöva lämna alltför stora säkerheter⁽¹¹⁾. Garantierna för dessa krediter bör komma från nationella eller europeiska resurser. Medlemsstaterna bör också överväga andra möjligheter, t.ex. tillfälliga skattebefrielser för privatpersoner och familjemedlemmar som investerar i nystartade små och medelstora företag liksom förlängningar av sådana befrielser under ett visst antal år, liksom andra incitament. Sådana åtgärder bör komplettera förslaget om fri gränsöverskridande rörlighet för europeiskt riskkapital som är avsett för innovativa företag, i enlighet med förslaget i inremarknadsakt I. Detta löser emellertid inte problemet med bristen på finansiering för andra små och medelstora företag.

4.5 Företagsklimat

Förslaget om att modernisera insolvensreglerna är ett steg i rätt riktning när det gäller att förbättra företagsklimatet, särskilt i syfte att ge företagare en andra chans. Det finns fortfarande alltför mycket byråkrati som små och medelstora företag, särskilt mikroföretag, inte kan hantera. Vi uppmanar kommissionen att fortsätta sina insatser för att minska de administrativa bördorna och fastställa kvantitativa och kvalitativa mål. I detta sammanhang bör konsekvensbedömningen kontinuerligt förbättras. Utvärderingen av de administrativa bördorna har hittills varit alltför inriktad på själva bestämmelserna och, delvis av denna anledning, varit alltför "teknokratisk". Bestämmelser i en medlemsstat kan mycket väl ha utformats i syfte att bevara

⁽⁸⁾ EUT C 191, 29.6.2012, s. 103.

⁽⁹⁾ Se fjärde kapitalkravsdirektivet.

⁽¹⁰⁾ EUT C 351, 15.11.2012, s. 45.

⁽¹¹⁾ Széchenyi-kortet i Ungern – se http://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CC8QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.iapmei.pt%2Fconferencia%2F1_Laslo_Krisan.ppt&ei=DM29UKvHJNGRhQehsoGwDA&usg=AFQjCNHWIFTA7fbjHyT1ShycR1qL7tKRQ

kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls och därmed ligga i allmänhetens intresse, vilket gör att de inte är onödiga ⁽¹²⁾.

4.6 Tjänster

EESK välkomnar att inremarknadsakt II omfattar en översyn av betaltjänstdirektivet och betonar att utvecklingen av en konkurrenskraftig och väl fungerande europeisk betalningsmarknad som gynnar alla konsumenter och företag bör vara huvudsyftet med översynen. Det är särskilt viktigt att göra betalningstjänster tillgängliga för konsumenter, men också att se till att dessa tjänster tillhandahålls på ett säkert, effektivt och billigt sätt. Översynen bör medföra ett förbud i hela EU mot att lägga på konsumenter extra avgifter vid användning av vissa betalningsmetoder. Autogiroanvändare måste ha en ovillkorlig rätt till återbetalning för auktoriserade och oauktorerade transaktioner. Konsumenter bör ges ett starkt skydd oavsett vilken betalningsmetod som används, och hänsyn bör tas till de strikta konsumentskyddsregler som redan finns i vissa medlemsstater. I detta sammanhang bör man beakta såväl de fördelar som elektroniska betalningar innebär för alla parter som behovet av att säkerställa rimliga kostnader för små och medelstora företag som erbjuder sådana betalningsmetoder till sina kunder. EESK ser positivt på att kommissionen har för avsikt att lägga fram ett lagstiftningsförslag om multilaterala förmedlingsavgifter för kortbetalningar.

4.7 En digital inre marknad

EESK välkomnar kommissionens planer på att minska kostnaderna och öka effektiviteten när det gäller utvecklingen av snabb kommunikationsinfrastruktur genom att anta gemensamma bestämmelser. EESK stöder förslaget att förbättra den snabba bredbandsuppkopplingen som en teknisk förutsättning för utvecklingen av e-handeln. Det är viktigt att de nationella tillsynsmyndigheternas metoder för kostnadsberäkningar följer samma modell i hela EU, i syfte att säkerställa att kostnaderna är rättvisa och beräknas utifrån samma normer. En korrekt reglering av telekommunikationerna måste innebära att konsumenterna har en valmöjlighet. Om nya operatörer inte ges rättvist tillträde till nästa generations accessnät kommer detta att medföra en snedvridning eller begränsning av utbudet för konsumenterna. Alla konkurrenter bör ha tillgång till infrastrukturen på lika villkor, och nätverkstillgång till rimliga priser (dvs. kostnadsbaserade) bör säkerställas för både nya och etablerade operatörer.

4.8 Elektronisk fakturering vid offentlig upphandling

Företagen har länge efterfrågat en utbredd användning av e-fakturering, även vid gränsöverskridande verksamhet. Vi ställer

oss därför fullständigt bakom förslaget om att införa e-fakturering som standard för offentliga upphandlingskontrakt. Vi anser emellertid att även anbudet bör lämnas in i elektroniskt format, eftersom avsaknaden av denna möjlighet är en av anledningarna till att så få små och medelstora företag deltar i upphandlingar i andra medlemsstater (se även kommissionens arbetsprogram för 2013).

4.9 Konsumenter

4.9.1 Farliga konsumentprodukter, däribland produkter med CE-märkning, finns fortfarande på EU-marknaden och utgör en hälso- och säkerhetsrisk som skulle kunna undvikas. EESK ser därför positivt på att kommissionen kommer att lägga fram ett lagstiftningspaket om produktsäkerhet som kommer att omfatta ett övervakningsinstrument för den inre marknaden för alla andra produkter än livsmedel, ett förslag till ett nytt direktiv om allmän produktsäkerhet och ett flerårigt ramprogram för marknadsövervakning. Översynen bör skapa större klarhet om samspelet mellan de olika EU-bestämmelserna som rör produktsäkerhet. I synnerhet bör tillverkarnas ansvar skärpas och förtydligas. Man måste se till att kontrollen av att lagstiftningen efterlevs är lika strikt i hela EU och att marknadsövervakningen sker på ett effektivt sätt i alla medlemsländer.

4.9.2 Leksaksliknande produkter bör uttryckligen tas upp, och förbudet mot livsmedelsimiterande produkter bör kvarstå. EU:s politik måste utgöra ett stort steg framåt vad gäller säkerhet och hälsa. Uppmärksamhet bör ägnas orättvisa konkurrensvillkor för europeiska företag som måste följa EU:s bestämmelser. Översynen av direktivet om allmän produktsäkerhet bör effektivt förhindra att farliga produkter kommer ut på marknaden, vilket kräver ett europeiskt marknadsövervakningssystem som omfattar effektiva kontroller vid EU:s yttre gränser.

4.10 Social sammanhållning och socialt företagande

4.10.1 Åtgärderna i detta avsnitt presenteras under denna rubrik på ett något onaturligt sätt. EESK konstaterar hur viktigt det är att, i dessa kristider, fokusera på att bekämpa ytterligare social utestängning och fattigdom. I detta avseende har socialt företagande lyfts fram som en viktig faktor i strategin för att övervinna krisen. Kommittén är besviken över att det saknas en särskild nyckelåtgärd för utveckling och tillväxt inom den sociala ekonomin och för sociala företag. Den föreslagna tolfta nyckelåtgärden tar inte upp den ökande sociala utestängningen och fattigdomen i Europa. Vi rekommenderar därför en tydlig och specifik nyckelåtgärd om socialt företagande som utgår från EESK:s proaktiva rekommendationer, som vi anser bättre motsvarar behovet av ökad social sammanhållning ⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Se EESK:s yttrande EUT C 318, 29.10.2011, s. 109, punkt 3.2.

⁽¹³⁾ Denna fråga har även tagits upp i följande EESK-yttrande: EUT C 299, 4.10.2012, s. 165.

4.10.2 EESK välkomnar förslaget om att ge alla EU-invanare tillgång till ett grundläggande betalkonto, säkerställa att bankavgifter är överblickbara och jämförbara och förenkla byte av bankkonto. Kommittén hoppas att kommissionen den här gången kommer att lägga fram bindande lagstiftning i stället för rekommendationen från juli förra året, som kritiserats starkt för sin frivilliga karaktär. EESK konstaterar att överblickbarheten och jämförbarheten när det gäller konsumenternas betalkontoavgifter har haft brister eller ibland saknats helt. Den föreslagna EU-lagstiftningen bör innebära att alla konsumenter garanteras rätt till tillgång till ett grundläggande betalkonto och att alla hinder för att byta bankkonto undanröjs.

Bryssel den 16 januari 2013

*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*

Staffan NILSSON

BILAGA

till yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

Följande ändringsförslag avlogs under debatten, men fick minst en fjärdedel av rösterna (artikel 39.2 i arbetsordningen):

a) Punkt 3.2 (ändringsförslag 5)

"Att Monti II-förordningen dragits tillbaka löser inte de problem som uppstått till följd av Europeiska unionens domstols domar om utstationerade arbetstagare. Man måste hitta en lösning på den aktuella situationen, eftersom arbetstagare nu hindras från att utöva sina rättigheter fullt ut. Kommissionen bör säkerställa att grundläggande sociala rättigheter inte kan begränsas av ekonomiska friheter. Kommissionen bör överväga att föreslå att ett protokoll om sociala framsteg bifogas EU-fördragen. Ett sådant protokoll skulle klargöra förhållandet mellan grundläggande sociala rättigheter och ekonomiska friheter genom att bekräfta att den inre marknaden inte är ett självändamål, utan inrättades för att uppnå sociala framsteg för alla EU-medborgare (via genomförande av artikel 3.3 i den konsoliderade versionen av fördraget om Europeiska unionen). Det bör också klargöras att ekonomiska friheter och konkurrensregler inte kan ges företräde framför grundläggande sociala rättigheter och sociala framsteg och inte under några omständigheter får användas av företagen som en ursäkt för att undvika eller kringgå nationell social och arbetslagstiftning eller sådan praxis, eller för att bedriva illojal konkurrens om löne- och arbetsvillkor. Kommissionen har lagt fram två lagförslag som syftar till att förbättra och stärka införlivandet, genomförandet och tillämpningen i praktiken av direktivet om utstationering av arbetstagare. Det första förslaget, om genomförande av direktiv 96/71/EG, syftar till att öka skyddet för arbetstagare som tillfälligt utstationeras utomlands genom bättre information, administrativt samarbete och kontroller, och håller fortfarande på att diskuteras. Det andra förslaget, om utövandet av rätten att vidta kollektiva åtgärder i samband med etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster (Monti II), har dragits tillbaka.

När det gäller principen om de grundläggande sociala rättigheternas lika värde i förhållande till de ekonomiska friheterna anser EESK att det i första hand är i primärätten som denna princip ska garanteras. EESK erinrar om att både det tredje skälet i ingressen och särskilt artikel 151 i EUF-fördraget syftar till att "förbättra levnads- och arbetsvillkor och därigenom möjliggöra en harmonisering samtidigt som förbättringarna bibehålls". Kommittén yrkar på att fördragen ska innefatta ett protokoll om framsteg på det sociala området, så att principen om grundläggande sociala rättigheters och ekonomiska friheters lika värde förankras, så att det klargörs att varken ekonomiska friheter eller konkurrensbestämmelser får ha företräde framför grundläggande sociala rättigheter och så att effekterna av unionens målsättning att nå sociala framsteg tydligt fastställs (1)".

Motivering

Lämnas muntligen.

Resultat av omröstningen:

För: 77

Emot: 114

Nedlagda röster: 11

(1) EUT C 376, 22.12.2011, s. 74.